

Srednja škola Ivana Lucića-Trogir

Interesi učenika za izvannastavne aktivnosti

Trogir, travanj 2025.

mr.sc. Perislava Bešić-Smlatić

1. Uvod	3
2. Metodologija istraživanja.....	5
2.1. Cilj, zadaci i hipoteze istraživanja.....	5
2.2. Uzorak ispitanika.....	6
2.3. Metoda i instrumenti istraživanja	7
2.4. Način provođenja istraživanja	7
2.5. Obrada i analiza podataka	8
3. Pregled rezultata.....	9
3.1. Uključenost učenika u izvannastavne i izvanškolske aktivnosti	9
3.1.1. Uključenost učenika u izvannastavne i izvanškolske aktivnosti prema spolu	10
3.1.2. Uključenost učenika prema programu u izvannastavne i izvanškolske aktivnosti..	11
3.2. Područja uključenosti u izvannastavne i izvanškolske aktivnosti. ..	12
3.2.1. Područja uključenosti prema spolu u izvannastavne i izvanškolske aktivnosti	13
3.2.2. Područja uključenosti u izvannastavne i izvanškolske aktivnosti prema programu.	14
3.3. Razlozi ne pohađanje izvannastavnih aktivnosti.....	15
3.3.1. Razlozi ne sudjelovanja prema spolu u izvannastavnim aktivnostima	15
3.3.2. Razlozi ne pohađanje izvannastavnih aktivnosti prema programu	16
3.4. Opravdanost izvannastavnih aktivnosti u školi	16
3.4.1. Opravdanost izvannastavnih aktivnosti u školi prema spolu.....	17
3.4.2. Opravdanost izvannastavnih aktivnosti u školi prema programu	18
3.5. Utvrditi način rada u izvannastavnim aktivnostima	19
3.5.1. Utvrditi način rada u izvannastavnim aktivnostima prema spolu.....	19
3.5.1. Utvrditi način rada u izvannastavnim aktivnostima prema programu	20
4. Zaključak i pedagoške implikacije	22
5. Literatura:	23

1. Uvod

U vrijeme utjecaja društvenih mreža na učenike, škola treba pronaći put kako doprijeti do njih, kako doprijeti do njihovih interesa i potreba. U tome veliku moć imaju izvannastavne aktivnosti koje sadržajno i aktivno omogućuju kvalitetno ispunjenje učenikovog slobodnog vremena. Aktivno i kreativno provođenje slobodnog vremena pridonosi osobnom i socijalnom razvoju učenika.

Prema Cindriću (1992.) izvannastavne aktivnosti se određuju kao različiti organizacijski oblici okupljanja učenika u slobodno vrijeme u školi, a imaju pretežito kulturno-umjetničko, sportsko, tehničko, rekreacijsko i znanstveno (obrazovno) obilježje. U izvannastavnim aktivnostima učenici zadovoljavaju svoje stvaralačke i rekreativne potrebe te stječu kulturu slobodnog vremena. Izvannastavne aktivnosti utemjeljene su na dobrovoljnosti, slobodnom izboru i time je otvorena mogućnost za kvalitetno djelovanje učenika i nastavnika. Vođenim svojim interesima i htijenjima, učenici sadržajno provode slobodno vrijeme te tako smanjuju prostor za rizično ponašanje.

Potrebno ih je razlikovati od izvanškolskih aktivnosti. Prema Previšiću (1987.) kriterij razdvajanja je mjesto i vrijeme njihove realizacije. Cindrić (1992.) izvanškolske aktivnosti određuje kao organizacijski oblike okupljanja učenika u društвima, klubovima i drugim institucijama izvan škole. S obzirom na to da učenici u njima ostvaruju svoje želje i interese, odnosno ostvaruju odgojno-obrazovne ishode priznaju se kao da su ostvareni u školi.

Izvannastavne nastavne aktivnosti mogu se povezati za određeni nastavni predmet, projekt te mogu imati interdisciplinarni karakter. Sadržaje i aktivnosti učenici samostalno biraju u skladu sa svojim interesima i potrebama te se planiraju školskim kurikulom. One se ne ocjenjuju, ali formativno se prati napredak učenika.

Cilj izvannastavnih aktivnosti, prema Jurčiću (2008:13), je poticati učenike na otkrivanje novog znanja, ovladavanje i dragovoljno bavljenje sadržajima i stvaralačkim procesima prema osobnim potrebama i interesima koji se dalje razvijaju i usavršavaju. Iz cilja proizlaze zadaci koji se ostvaruju u određenim izvannastavnim aktivnostima

Zadaci izvannastavnih aktivnosti prema Mlinarević i Brust Nemet, 2012:143) su:

- „povezivanje, proširivanje i produbljivanje znanja, vještina i navika stečenih u nastavi i izvannastavnim aktivnostima

- usvajanje novih znanja, vještina i navika - razvijanje interesa za društveno koristan, humanitarni i volonterski rad - identifikacija darovitih učenika i učenika koji pokazuju pojačani interes za pojedino područje - pobuđivanje znatiželje
- osposobljavanje za aktivnosti u slobodnome vremenu koje će biti u funkciji razvoja odgoja i obrazovanja, prevencije svih vrsta ovisnosti, zaštite i unaprjeđenja zdravlja
- osposobljavanje za aktivno sudjelovanje u društvenome životu i njegovom civilnom i demokratskome razvoju - poticanje dječjeg stvaralaštva
- osposobljavanje za komunikaciju, interakciju i kooperaciju s drugima
- omogućavanje upoznavanja drugih i drugčijih
- omogućavanje učenja fleksibilnosti i tolerancije.“

Izvannastavne aktivnosti mijenjaju učenika nabolje (Rosić,2005.) omogućavajući učeniku da se nesvesno nalazi u novim područjima, stječući nova iskustva, uvažavajući dobrovoljno razne uloge u kojima se pronalazi, u suradnji s vršnjacima izgrađuje povjerenje i toleranciju te mu se otvaraju mogućnosti za upoznavanje društva.

2. Metodologija istraživanja

2.1. Cilj, zadaci i hipoteze istraživanja

Cilj istraživanja – Cilj ovog istraživanja bio je istražiti interes učenika za izvannastavne aktivnosti s obzirom na nezavisne varijable spol i program.

Zadaci istraživanja - S obzirom na navedeni cilj istraživanja, zadaci istraživanja su sljedeći:

1. Utvrditi koliko je učenika uključeno u izvannastavne i izvanškolske aktivnosti.
2. Utvrđivanje područja uključenja u izvannastavnih aktivnosti i izvanškolske aktivnosti.
3. Utvrditi razloge ne poхађanja izvannastavnih aktivnosti.
4. Utvrditi opravdanost izvannastavnih aktivnosti u školi.
5. Utvrditi način rada u izvannastavnim aktivnostima.

Hipoteze:

H1... Ne postoji razlika u uključenosti učenika u izvannastavne aktivnosti i prema spolu i prema programu

H2... Učenici procjenjuju da je najčešći razlog uključivanja u izvannastavne aktivnosti zanimljivost ponuđenog programa i prema spolu i prema programu

H3... Učenici pokazuju interes za izvannastavne programe i prema spolu i prema programu

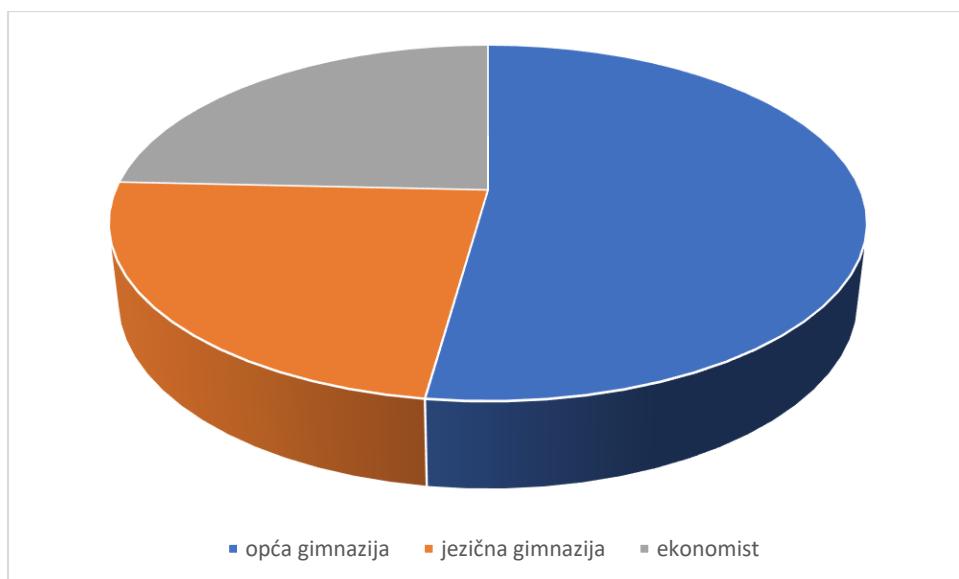
H4... Najviše učenika procjenjuje da je prednost rada u izvannastavnim aktivnostima kreativan rad s novim materijalima

H5... Najviše učenika je zadovoljno mogućnostima odabira izvannastavnih aktivnosti

2.2. Uzorak ispitanika

U istraživanju je sudjelovalo 136 učenika prvih i drugih razreda SŠ Ivana Lucića Trogir.

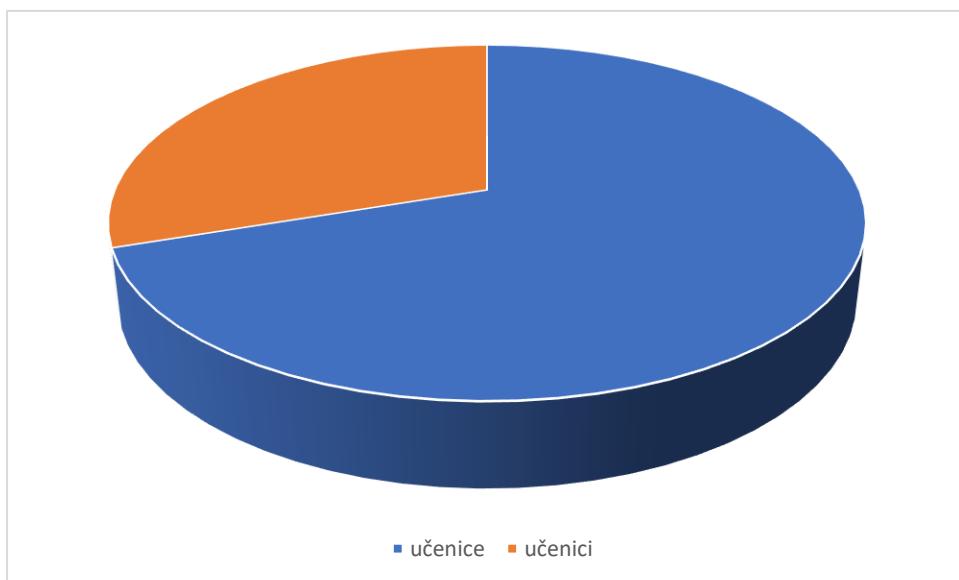
U navedenom uzorku je 33 učenika programa ekonomist, 71 učenik programa opće gimnazije i 32 učenika jezične gimnazije (grafikon 1.).

Grafikon 1. Distribucija ispitanika prema programu.

Distribucija prema spolu

U istraživanju je sudjelovalo 91 učenica i 45 učenika.

Grafikon 2. Distribucija ispitanika prema spolu

2.3. Metoda i instrumenti istraživanja

Ispitanici su ispitani metodom anketiranja, a instrument istraživanja je anketni¹ upitnik dostupan u tiskanom obliku. Prvi dio anketnog upitnika ispitivao je nezavisne varijable ispitanika. Ispitanici su naveli: spol, program. U drugom dijelu anketnog upitnika ispitanicima je bilo ponuđeno 12 pitanja, od toga šest pitanja zatvorenog tipa, a u preostalih šest pitanja koristili smo Likertovu skalu (od 1 – nikad, 2- ponekad i 3- uvijek)

2.4. Način provođenja istraživanja

Istraživanje je provedeno krajem 17.-18.lipnja 2024. u SŠ Ivana Lucića -Trogir u Trogiru. Istraživanje je provedeno putem anketnog upitnika u tiskanom obliku.

¹ Upitnik je prilagođen na temelju upitnika Košeta Manuela (2016.) Zadovoljstvo učenika mogućnostima izbora i provedbom izvannastavnih aktivnosti u osnovnoj školi završni rad- Repozitorij Filozofski fakultet u Rijeci

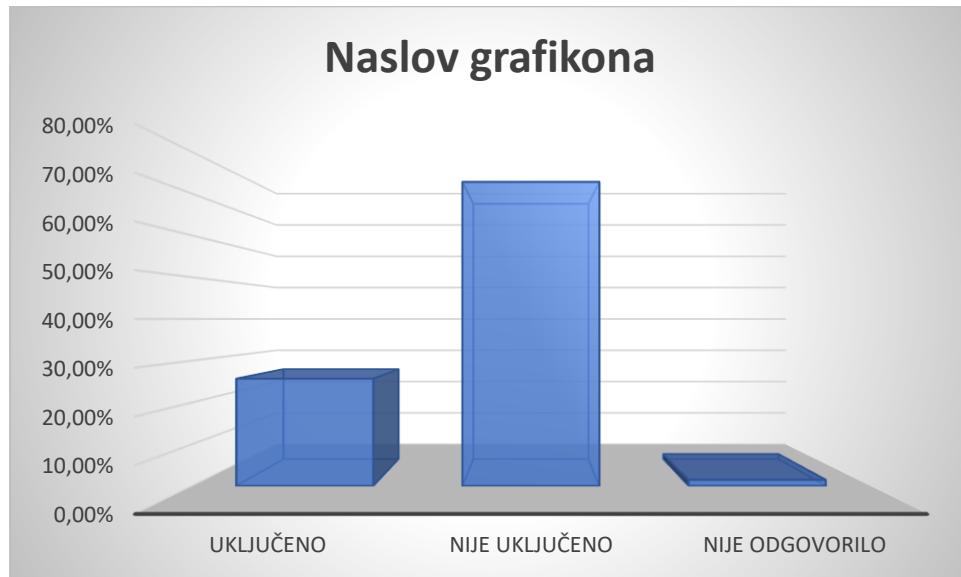
2.5. Obrada i analiza podataka

Podaci su uneseni i obrađeni primjenom statističkog programa za obradu podataka SPSS postupcima deskriptivne statistike. Svi rezultati su izraženi u postotnom iznosu, a prikazani su tablicama.

3. Pregled rezultata

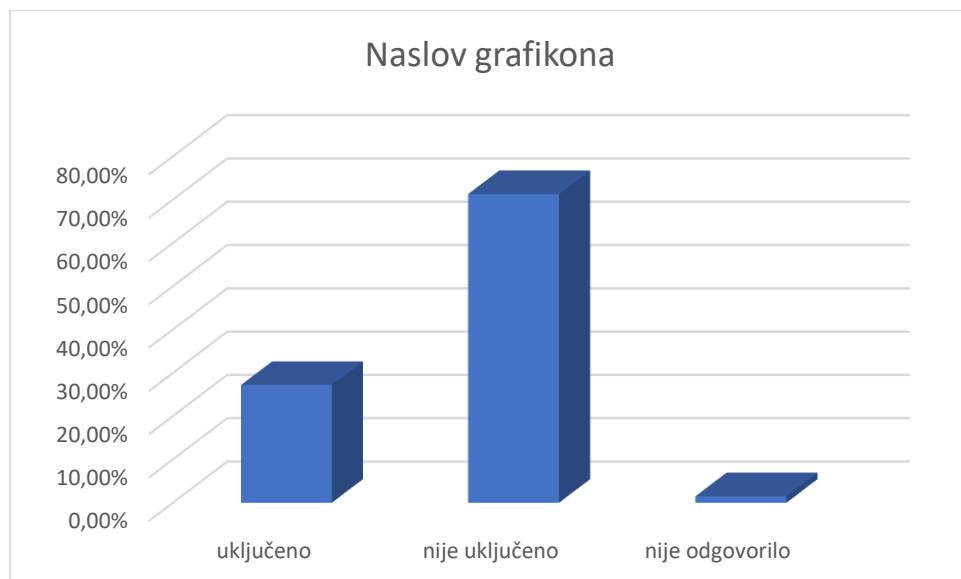
3.1. Uključenost učenika u izvannastavne i izvanškolske aktivnosti

Rezultati su zabrinjavajući jer je u izvannastavne aktivnosti uključeno samo 25,7 % učenika, 73,8 % nije uključeno dok 1,5 % na pitanje nije odgovorilo.(grafikon 3.)

Grafikon 3. Uključenost učenika u izvannastavne aktivnosti

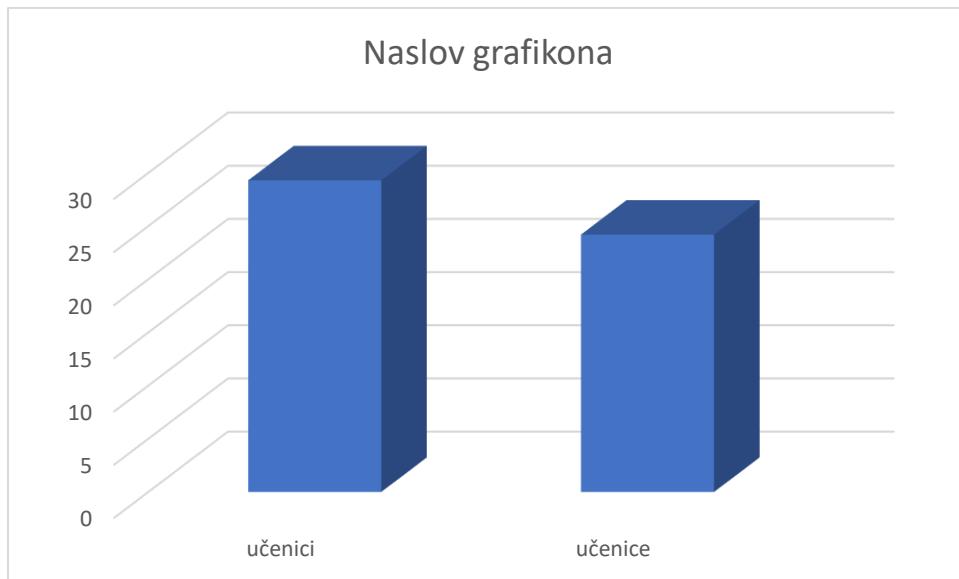
Slične rezultate nailazimo kod uključenosti učenika u izvanškolske aktivnosti. Njih 27,1% je uključeno, a 71,3% nije. Na pitanje nije odgovorilo 1.5%. (Grafikon 4.)

Grafikon 4. Uključenost učenika u izvanškolske aktivnosti

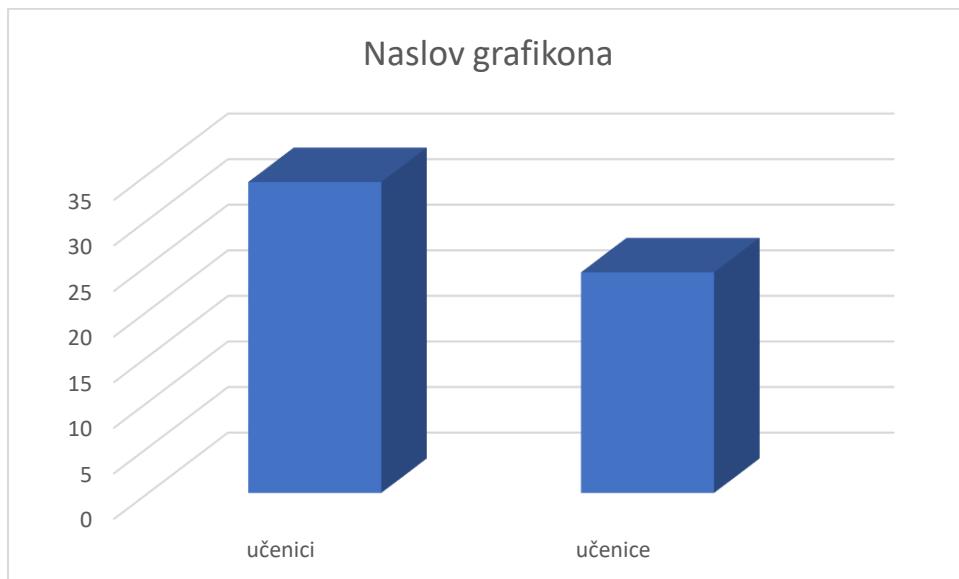
3.1.1. Uključenost učenika u izvannastavne i izvanškolske aktivnosti prema spolu

U izvannastavne aktivnosti uključeno je 29,3% učenika i 24,2 % učenica.(grafikon: 5)

Grafikon 5: Uključenost učenika i učenica prema spolu u izvannastavnim aktivnostima

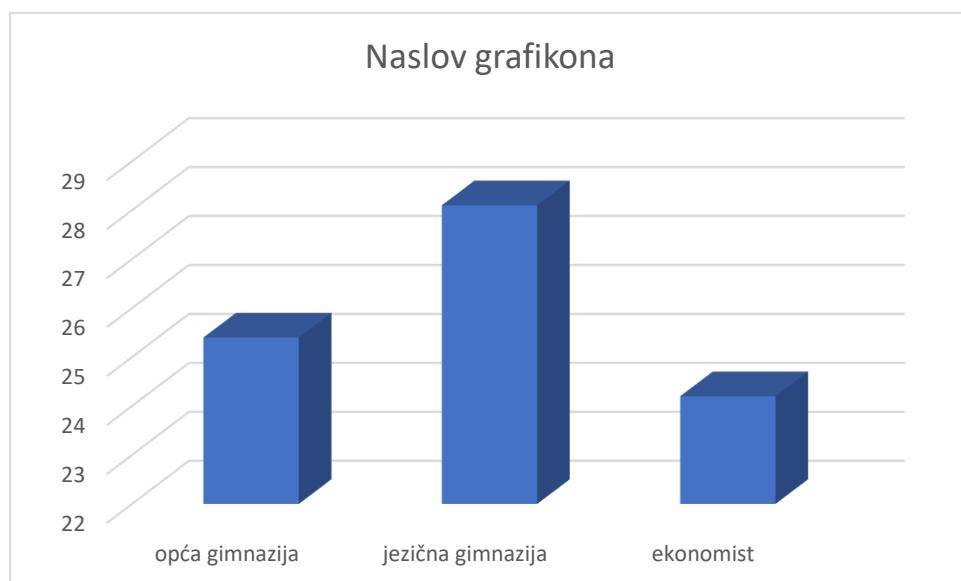
Slično kao i u izvannastavnim manji broj učenika i učenica je uključeno izvanškolske aktivnostima. Uključeno je 34,1% učenika i 24,2% učenica.(grafikon 6)

Grafikon 6: Uključenost učenika i učenica prema spolu u izvanškolskim aktivnostima

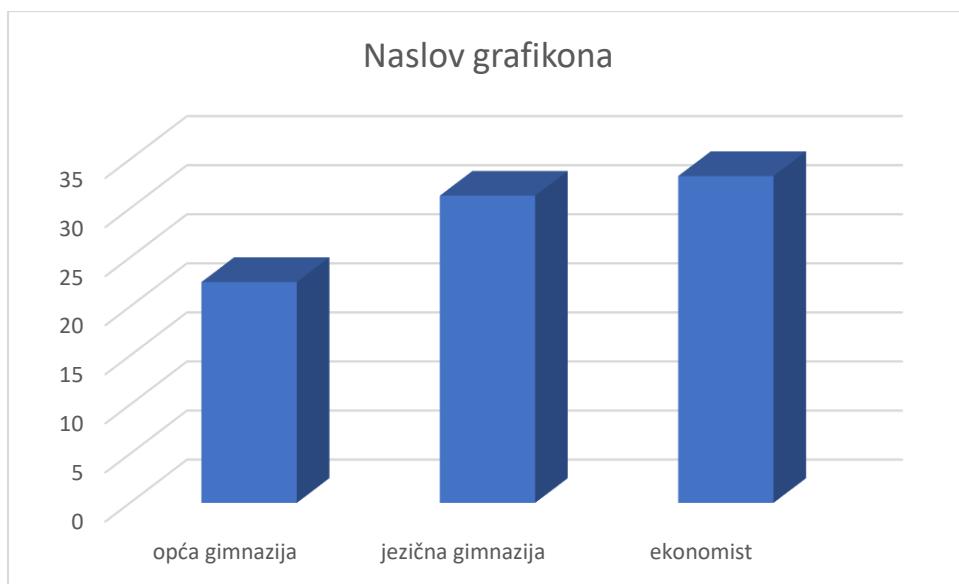
3.1.2. Uključenost učenika prema programu u izvannastavne i izvanškolske aktivnosti

Najviše učenika je uključeno iz jezične gimnazije 28,1%. Učenika opće gimnazije u izvannastavne aktivnosti uključeno je 25,4%, učenika iz ekonomskog programa 24,2%. (grafikon 7).

Grafikon 7: Uključenost učenika i učenica prema programu u izvannastavnim aktivnostima

U izvanškolskim aktivnostima najviše je uključeno učenika iz programa ekonomist 33,3%. Iz jezične gimnazije uključeno je 31,3%, a iz opće gimnazije njih 22,5%.

Grafikon 8: Uključenost učenika i učenica prema programu. u izvanškolskim aktivnostima

Možemo potvrditi tezu da ne postoji razlika u uključenosti u izvannastavne aktivnosti i prema programu i spolu.

3.2. Područja uključenosti u izvannastavne i izvanškolske aktivnosti.

Područja smo podijelili na kulturno-umjetničko, prirodoslovno-matematičko, sportsko, društveno-humanističko i jezično. Najviše učenika u izvannastavnim aktivnostima sudjeluje u sportskom području 59,5%, najmanje u društveno-humanističko područje.

Područja	%
kulturno-umjetničko	27
prirodoslovno-matematičko	5,4
sportsko	59,5
društveno-humanističko	2,7
jezično	5,4

Tablica 1. Područja uključenosti u izvannastavne aktivnosti

Kod izvanškolskih aktivnosti također prednjači sportsko područje. U njemu sudjeluje 80,5% učenika. U aktivnostima izvan škole najmanje je zastupljeno jezično i društveno-humanističko područje.

Područja	%
kulturno-umjetničko	4,9
prirodoslovno-matematičko	9,8
sportsko	80,5
društveno-humanističko	2,4
jezično	2,4

Tablica 2: Područja uključenosti u izvanškolske aktivnosti

3.2.1. Područja uključenosti prema spolu u izvannastavne i izvanškolske aktivnosti

Učenici u izvannastavnim aktivnostima najviše sudjeluju u sportskom području, njih 84,6%. Manji postotak 15,4% sudjeluje u kulturno-umjetničko i jezično područje. U društvenom-humanističkom i jezičnom području učenici ne sudjeluju. Za razliku od njih učenice sudjeluju u kulturno-umjetničkom području 37,5%, prirodoslovno-matematičkom području 4,2% i u jezičnom 2,3%. Kao i učenici, učenice najviše sudjeluju u sportskom području 45,8% (tablica 3).

Područja	učenici	učenice
kulturno-umjetničko	7,7%	37,5 %
prirodoslovno-matematičko	7,7%	4,2%
sportsko	84,6%	45,8%
društveno-humanističko		4,2%
jezično		8,3%

Tablica 3: Područja uključenosti prema spolu u izvanškolske aktivnosti

Učenici (81,3%) i učenice (80%) izvan škole sudjeluju u sportskom području. Učenici ne sudjeluju u kulturno-umjetničkom i društveno-humanističkom području dok učenice u kulturno-umjetničkom području sudjeluju 8%, a u društvenom-humanističkom području 4,2%. Učenici 6,3% i učenice 4 % sudjeluju u jezično područje. (tablica 4)

Područja	učenici	učenice
kulturno-umjetničko		8 %
prirodoslovno-matematičko	12,5%	8%
sportsko	81,3%	80%
društveno-humanističko		4,2%
jezično	6,3%	4%

Tablica 4: Područja uključenosti prema spolu u izvanškolske aktivnosti

3.2.2. Područja uključenosti u izvannastavne i izvanškolske aktivnosti prema programu

Sportski program je zastupljen u sva tri programa: opća gimnazija 38,99%, jezična gimnazija 60%, ekonomski program 100%. Zanimljivo je da sportski program je jedino područje u kojem su učenici ekonomskog programa uključeni. Učenici opće gimnazije 50% sudjeluju u kulturno-umjetničkom programu, a u učenici jezične gimnazije 20% u prirodoslovnom-matematičkom području.(tablica 5)

Područja	opća gimnazija	jezična gimnazija	ekonomist
kulturno-umjetničko	50%	10 %	
prirodoslovno-matematičko		20%	
sportsko	38.9%	60%	100%
društveno-humanističko	5,6%		
jezično	5,6%	10%	

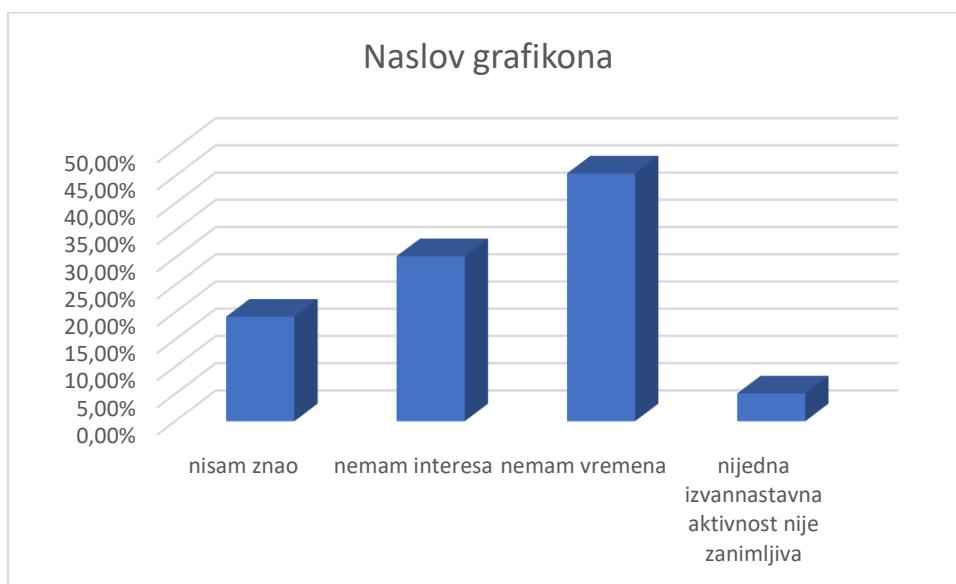
Tablica 5: Područja uključenosti prema spolu u izvanškolske aktivnosti

Možemo potvrditi tezu da ne postoji razlika u području uključenosti u izvannastavnim aktivnostima učenika prema spolu, a odbacujemo tezu da ne postoji razlika u području

uključenosti prema programu jer učenici opće gimnazije 50% sudjeluju kulturno-umjetničko područje.

3.3. Razlozi ne poхаđanje izvannastavnih aktivnosti

Veliki broj učenika njih 73,8% nije uključeno u izvannastavne aktivnosti. Učenici (45,5%) ističu da nemaju interesa za bavljenjem izvannastavnim aktivnostima te njih 30,3 % da nemaju vremena. Njih 19,2% nije znalo da u školi postoje izvannastavna aktivnost, 5,1% istaknulo je da nijedna ponuđena izvannastavna aktivnost nije zanimljiva.

3.3.1. Razlozi ne sudjelovanja prema spolu u izvannastavnim aktivnostima

Učenici i učenice naglašavaju da razlog ne sudjelovanja u izvannastavnim aktivnostima ne odnosi se na neinformiranosti o njihovom postojanju ili u njihovoj nezanimljivosti. Razlog ne sudjelovanja je nedostatak interesa (učenici 39,3%, učenice 26.8%) i vremena (učenici 39,3% i učenice 26,8%).(tablica 6)

Razlozi ne sudjelovanja	učenici	učenice
Nisam znao	3,6%	25,4%
Nemam interesa	39,3%	26,8%
Nemam vremena	31,6	42,3%

Nijedna izvannastavna aktivnost nije zanimljiva	2,4	3,6
---	-----	-----

Tablica 6: Razlozi ne poхађања izvannastavnih aktivnosti prema spolu

3.3.2. Razlozi ne poхађање izvannastavnih aktivnosti prema programu

Ућеници програма економист (45,8%) сматрају да nemaju интереса за изваништавне активности. Ућеници сва три програма се slažu да nemaju времена за njih: опћа гимназија 45,3%, језична гимназија 50% и економисти 41,7%. Такођер сеslažu да не укљученост у изваништавне активности nije rezултат не зnanja (опћа гимназија 22,8%, језична гимназија 22,7%, економист 8,3%), као и незанимљивост изваништавних активности (опћа гимназија 5,7%, језична гимназија 4,5%, економист 4,2%).(таблица 7)

Razlozi	опћа гимназија	језична гимназија	економист
Nisam znao	22,8%	22,7%	8,3%
Nemam interesa	26,4%	22,7%	45,8%
Nemam времена	45,3%	50%	41,7%
Nijedna izvannastavna aktivnost nije zanimljiva	5,7%	4,5%	4,2%

Таблица 7: Razlozi ne похађања изваништавних активности prema spolu

Ућеници и prema spolu i prema programu procjenjuju da zanimljivost izvaniштавnih aktivnosti nije razlog uključena u изваништавne aktivnosti. Такођер ne pokazuju interes i prema spolu i programu. Time je hipoteza odbačena.

3.4. Opravdanost izvannastavnih aktivnosti u školi

Iзваништавne aktivnosti imaju svoje opravdanje u školi jer produbljuju, povezuju i proširuju znanja, omogućavaju usvajanje novih znanja, побудују интерес, znatiželje identificiraju darovite učenike, osposobljava za komunikaciju i komunikaciju s drugima. Stoga је zanimalо kolико изваништавne aktivnosti omogućavaju učeniku da ostvare svoje интересе, može ли učenik predložiti нову изваништавnu aktivnost te je li задовољан mogućnostima odabira изваништавним aktivnostima u školi. (таблица 8

pitanje	nikad	ponekad	uvijek
ostvarivanje interesa	8,8%	66,9%	24,3%
davanje prijedloga za novu izvannastavnu aktivnost	41,9%	39%	19,1%
zadovoljstvo mogućnostima izbora izvannastavne aktivnosti	43,7%	40,7%	15,6%

Tablica 8: Značaj izvannastavnih aktivnosti za odgoj i obrazovanje učenika

Učenici, njih 24,3 % smatra da u izvannastavnim aktivnostima mogu ostvariti svoje interese. Njih 66,9% odgovara da ponekad, a samo 8,8 % odgovara da ih ne može ostvariti. Učenici ističu da nikad ne daju prijedlog za novu izvannastavnu aktivnosti a 39% odgovara s ponekad (41,9%) te da nemaju nikada zadovoljstvo mogućnosti izbora izvannastavne aktivnosti (43,7%), ponekad njih 40,7% Samo njih 19,1% smatra da uvijek daju prijedlog, a 15,6% da imaju mogućnosti izbora izvannastavnih aktivnosti. (tablica 8)

3.4.1. Opravdanost izvannastavnih aktivnosti u školi prema spolu

Učenici (86,3%) i učenice(86,3%) smatraju da se svoje interese mogu ponekad ostvariti na izvannastavnim aktivnostima, te oba spola smatra da 24 % mogu ostvariti uvijek. Jedan manji postotak učenika (7,3%) i učenica(9.5%) smatraju da ne ostvaruju nikad. Učenici i učenici suglasni su i u pitanje davanja prijedloga. Nikad na izvannastavnim aktivnostima ne daju prijedloge 34,1% učenika i 45,3% učenica. Ponekad prijedloge daje 48,8% učenika i 34,7% učenica dok 17,1% učenika i 20% učenica smatra da prijedloge daju uvijek. Također su suglasni u pitanju zadovoljstvo mogućnosti izbora izvannastavne aktivnosti, jer 34,1% učenika i 47,9% učenica smatra da zadovoljstva izborom nemaju. Također 53,7% učenika i 35,1% učenica smatra da ima ponekad. Zadovoljstvo mogućnošću izbora izvannastavnih aktivnosti ima 12,2% učenika odnosno 17% učenica.

pitanje	nikad		ponekad		uvijek	
	učenici	učenice	učenici	učenice	učenici	učenice
ostvarivanje interesa	7,3%	9,5%	68,3%	66,3%	24,3%	24,2%
davanje prijedloga za novu izvannastavnu aktivnost	34,1%	45,3%	48,8%	34,7%	17,1%	20%
zadovoljstvo mogućnostima izbora izvannastavne aktivnosti	34,1%	47,9%	53,7%	35,1%	12,2%	17%

Tablica 9: Opravdanost izvannastavnih aktivnosti u školi

3.4.2. Opravdanost izvannastavnih aktivnosti u školi prema programu

Učenici svih programa smatraju da se interesi na izvannastavnim aktivnostima ponekad ostvaruju (opća gimnazija 69% jezična gimnazija 68,8%, ekonomist 60,6%). U davanju prijedloga učenici opće (49,3%) i jezične gimnazije 50% smatra da nikad ne sudjeluju dok učenici ekonomskog programa (66,7%) sudjeluju ponekad. Zadovoljstvo mogućnosti izbora izvannastavnih aktivnosti nemaju učenici sva tri programa. Nikad ili ponekad mogućnost izvannastavnih aktivnosti učenici opće gimnazije procjenjuju 90%, jezične gimnazije 82%, a učenici programa ekonomist 75,8%. (tablica 10.)

pitanje	opća gimnazija			jezična gimnazija			ekonomist		
	nikad	ponekad	uvijek	nikad	ponekad	uvijek	nikad	ponekad	uvijek
ostvarivanje interesa	11,3%	69%	19,7%	6,3%	68,8	25%	6,1%	60,6%	33,3%
davanje prijedloga za novu izvannastavnu aktivnost	49,3%	33,8%	16,9%	50%	21,9%	28,1%	18,2%	66,7%	15,2%
zadovoljstvo mogućnostima izbora izvannastavne aktivnosti	44,3%	45,7%	10%	46,9%	34,4%	18,8%	39,4%	36,4%	24,2%

Tablica 10 : Opravdanost izvannastavnih aktivnosti u školi

Učenici i prema spolu i prema programu nemaju zadovoljstvo mogućnostima izbora izvannastavnih aktivnosti. Time je hipoteza odbačena.

3.5. Utvrditi način rada u izvannastavnim aktivnostima

S obzirom na to da izvannastavne aktivnosti unaprjeđuju nastavni rad i omogućavaju učeniku da razvijaju određenje vještine i kompetencije ta da produbljuju svoja znanja zanimalo nas je kakav je način rada u njima.

U odgovorima se naglašava neposrednost rada gdje učenik ima mogućnost da iskaže i razvija svoje kompetencije i vještine te usvaja iskustvena znanja. Učenici ističu korištenje timskog rada 65,7% i suradnja s kolegama 67,2% te rad izvan škole, izlete i stručne ekskurzije 62,7%. Također naglašavaju da se rad kroz projekte i radionice 47,8%, prezentacije i pripreme za natjecanje 61,2% koriste ponekad. Dobra komunikacija ostvaruje se ponekad 43,3%. (tablica 11.)

Pitanje	nikad	ponekad	uvijek
Timski rad	5,2%	29,1%	65,7
Suradnja s kolegama	5,2%	27,6%	67,2
Prezentacije i priprema za natjecanje	12,7%	61,2%	26,1
Kreativan i zanimljiv nastavnik	7,5%	41,8%	50,7
Rad kroz projekte i radionice	11,2%	47,8%	41
Rad izvan škole, izleti stručne ekskurzije	7,5%	29,9%	62,7
Dobra komunikacija s učiteljem	6%	43,3%	50,7

Tablica 11 : Način rada u izvannastavnim aktivnostima

3.5.1. Utvrditi način rada u izvannastavnim aktivnostima prema spolu

Učenice smatraju da u izvannastavnim aktivnostima se uvijek koristi timski rad (71%) i terenska nastava (izleti i stručne ekskurzije 71%). Također smatraju da svoje interese mogu ostvariti kroz suradnju s kolegama 73,1%, dobrom komunikacijom s učiteljem 53,8% te s kreativnim i zanimljivim nastavnikom. Učenici smatraju da interese uvijek ostvaruju timskim radom (53,7%) i suradnjom s prijateljima (53,7%) Ponekad ih ostvaruju radom na prezentacijama i pripremama za natjecanje (61,3%) te radom na projektima i radionicama (45,2%) .(tablica 12.)

pitanje	nikad		ponekad		uvijek	
	učenici	učenice	učenici	učenice	učenici	učenice
Timski rad		7,5	46,3	21,5	53,7	71
Suradnja s kolegama	2,4	6,5	43,9	20,4	53,7	73,1
Prezentacije i priprema za natjecanje	12,2	12,9	61	61,3	26,8	25,8
Kreativan i zanimljiv nastavnik	7,3	7,5	56,1	35,5	36,6	57
Rad kroz projekte i radionice	12,2	10,8	53,7	45,2	34,1	44,1
Rad izvan škole, izleti stručne ekskurzije	9,8	6,5	46,3	22,6	43,9	71
Dobra komunikacija s učiteljem	4,9	6,5	51,2	39,8	43,9	53,8

Tablica 12 : Način rada u izvannastavnim aktivnostima prema spolu

3.5.1. Utvrditi način rada u izvannastavnim aktivnostima prema programu

Učenici svih programa procjenjuju da je timski rad (opća gimnazija 67,1%, jezična gimnazija 54,8% i ekonomist 72,7%), suradnja s kolegama (opća gimnazija 62,9%, jezična gimnazija 64,5% i ekonomist 78,8%), rad izvan škole, izleti, stručne ekskurzija (opća gimnazija 57,1%, jezična gimnazija 67,7% i ekonomist 69,7%), dobra komunikacija s nastavnikom (opća gimnazija 42,9%, jezična gimnazija 64,5% i ekonomist 54,5 %) su dominantni načini rada u izvannastavnim aktivnostima. Prezentacije i priprema za natjecanje (opća gimnazija 67,1%, jezična gimnazija 71% i ekonomist 39,4%), kreativnost i zanimljivost nastavnika (opća gimnazija 47,1%, jezična gimnazija 32,3% i ekonomist 48,5%), koriste se ponekad.(tablica 13)

pitanje	opća gimnazija			jezična gimnazija			ekonomist		
	nikad	ponekad	uvijek	nikad	ponekad	uvijek	nikad	ponekad	uvijek
Timski rad	7,1	25,7	67,1	3,2	41,9	54,8	3	24,2	72,7
Suradnja s kolegama	7,1	30	62,9		35,5	64,5	6,1	15,2	78,8
Prezentacije i priprema za natjecanje	11,4	67,1	21,4	3,2	71	25,8	24,2	39,4	36,4
Kreativan i zanimljiv nastavnik	7,1	47,1	45,7	3,2	32,3	64,5	12,1	39,4	48,5

Rad kroz projekte i radionice	10	51,4	38,6	16,1	48,4	35,5	9,1	48,5	51,5
Rad izvan škole, izleti stručne ekskurzije	7,1	35,7	57,1	6,5	25,8	67,7	9,1	21,2	69,7
Dobra komunikacija s učiteljem	10	47,1	42,9		35,5	64,5	3	42,4	54,5

Tablica 13 : Način rada u izvannastavnim aktivnostima prema programu

Učenici i prema spolu i prema programu procjenjuju da je prednost rada u izvannastavnim aktivnostima kreativan rad s novim materijalima. Time je hipoteza prihvaćena..

4. Zaključak i pedagoške implikacije

Cilj ovog istraživanja bio je *istražiti interes učenika za izvannastavne aktivnosti s obzirom na nezavisne varijable spol i program* dok su zadaci bili *utvrditi koliko je učenika uključeno u izvannastavne i izvanškolske aktivnosti, utvrđivanje područja uključenja u izvannastavnih aktivnosti i izvanškolske aktivnosti, razloge ne pothađanja izvannastavnih aktivnosti, opravdanost izvannastavnih aktivnosti te načina rada u izvannastavnim aktivnostima.*

U istraživanju je sudjelovalo 136 učenika prvih i drugih razreda SŠ Ivana Lucića Trogir. U navedenom uzorku je 33 učenika programa ekonomist, 71 učenik programa opće gimnazije i 32 učenika jezične gimnazije odnosno 91 učenica i 45 učenika.

Prva teza da ne postoji razlika u uključenosti učenika u broju izvannastavnih aktivnosti prema spolu i programu je potvrđena. Rezultati su zabrinjavajući jer je u izvannastavne aktivnosti uključeno samo 25,7 % učenika. Uključeno je 29,3% učenika i 24,2 % učenica odnosno uključenih učenika iz jezične gimnazije je 28,1%, iz opće gimnazije 25,4%, i iz ekonomskog programa 24,2%. U izvannastavne aktivnosti uključeno je 29,3% učenika i 24,2 % učenica. Učenici bez obzira na spol uključeni su najviše u sportski program.

Hipoteza da učenici i prema spolu i programu pokazuju interes za izvannastavne aktivnosti i hipoteza da najčešći razlog uključivanja zanimljivost programa te hipoteza da imaju mogućnost odabira izvannastavnih aktivnosti su odbačene. Jedino je teza da je *prednost rad u izvannastavnim aktivnostima kreativan rad s novim materijalima i prema spolu i programu prihvaćena.*

Da bismo postigli što veću uključenost u izvannastavne aktivnosti potrebno je:

1. rad izvannastavnih aktivnosti učiniti transparentnim,
2. ponuditi mogućnost većeg izbora izvannastavnih aktivnosti,
3. uključiti učenike u osmišljavanju novih izvannastavnih aktivnosti,
4. koristiti suvremene strategije u radu izvannastavnih aktivnosti,
5. organizirati ih u okviru redovne nastave.

5. Literatura:

1. Cindrić(1992.): . Cindrić, M. (1992) Izvannastavne i izvanškolske aktivnosti učenika osnovne škole. Život i škola 41(1), 49-68.
2. Cromwell, Sh. (2005). Boom time for After-School Programs. Education World <http://www.educationworld.com/index.shtml> 20. 07. 2007.
3. Jurčić, M. (2008). Učiteljevo zadovoljstvo temeljnim čimbenicima izvannastavnih aktivnosti. Život i škola – časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja. 54(20): 9-26
4. Mlinarević, V, Brust Nemet,M. (2012.): Izvannastavne aktivnosti u školskom kurikulumu, Impresum, Osijek: Sveučilište Josipa Jurja Strossmajera, Učiteljski fakultet
5. Mlinarević, V. Matanović, S.(2013.): Stavovi učenika i učitelja o gradnji kurikuluma izvannastavnih aktivnosti u nižim razredima osnovne škole ,Šk. vjesnik. 62 , 2-3, 327-348
6. Mlinarević, V., Brust, M.(2009.) Kvaliteta provedbe školskih izvannastavnih aktivnosti/III. Tehetseg Nap : Az eljárás = III. Dan talenata : zbornik radova = The 3rd talented pupils day : proceedings. Kanjiža: Bolyai Farkas Alapítvany, str. 25-32
7. Previšić, V. (1987.), Izvannastavne aktivnosti i stvaralaštvo, Školske novine, Zagreb.
8. Rosić, V. (2005). Slobodno vrijeme – slobodne aktivnosti. Rijeka: Žagar